

Jordbruksföretagens kombinationsverksamheter 2010

Other gainful activities at agricultural holdings 2010

I korta drag

Arbete på entreprenad är vanligast

Den vanligaste formen av kombinationsverksamhet på jordbruksföretag år 2010 var arbete på entreprenad. Av företagen med kombinationsverksamhet hade 57 % av företagen någon form av arbete på entreprenad.

Kombinationsverksamhet vanligast på stora företag

Det var vanligare att företag med stora arealer åkermark bedrev någon form av kombinationsverksamhet än att mindre företag gjorde det. Bland de företag som hade över 100 hektar åkermark bedrev 54 % någon form av kombinationsverksamhet.

Antal företag med kombinationsverksamhet ökar

År 2010 hade drygt 24 000 företag någon form av kombinationsverksamhet. Detta motsvarar 34 % av alla företag i Lantbruksregistret, LBR. Det är en ökning med 43 % sedan år 2007. Ökningen ska dock tolkas med stor försiktighet, då enkäten förändrats sedan förra undersökningen.

Få företag har kombinationsverksamhet som huvudsyssla

Av de företag som hade kombinationsverksamhet, hade endast 27 % en kombinationsverksamhet som utgjorde mer än 50 % av företagets totala omsättning.

Daniel Persson, 036 – 15 59 70
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1404-5834 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utgivet den 8 juni 2011.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Antal företag med kombinationsverksamhet ökar	3
Arbete på entreprenad vanligast	4
Kombinationsverksamhet minst vanligt på småbruk	4
Kombinationsverksamhet vanligast bland företag med stor areal	5
Få företag har kombinationsverksamhet som huvudsyssla	6
Tabeller	7
Teckenförklaring	7
1. Antal företag med kombinationsverksamhet	8
2. Antal företag med kombinationsverksamhet efter driftsinriktning	9
3. Antal företag med kombinationsverksamhet efter omsättning	10
Fakta om statistiken	11
Detta omfattar statistiken	12
Definitioner och förklaringar	12
Så görs statistiken	13
Statistikens tillförlitlighet	13
Bra att veta	13
Annan statistik	14
Elektronisk publicering	14
In English	15
Summary	15
List of tables	15
List of terms	15

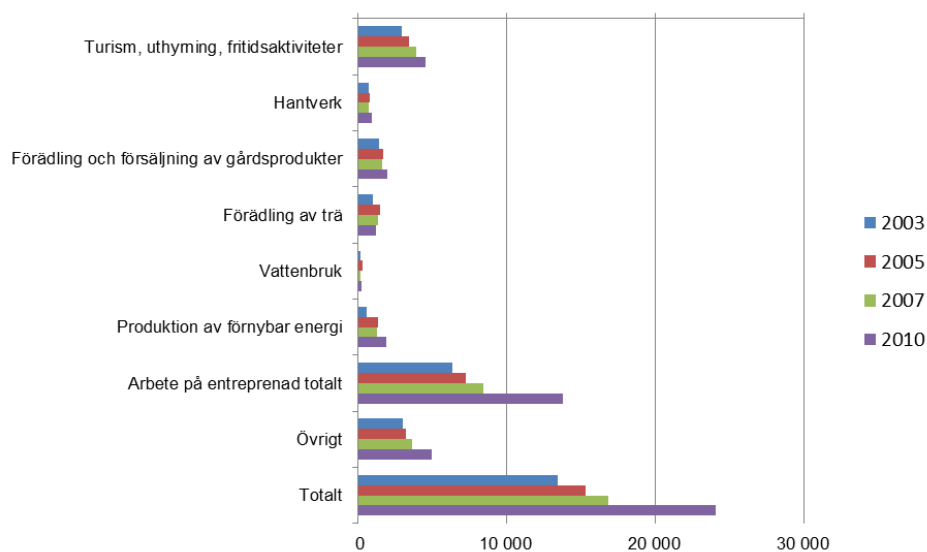
Statistiken med kommentarer

Kombinationsverksamhet avser i detta Statistiska meddelande en inkomstbringande verksamhet som inte är jordbruksverksamhet men där jordbruksföretagets resurser såsom mark, byggnader, maskiner eller jordbrukets produkter används.

Antal företag med kombinationsverksamhet ökar

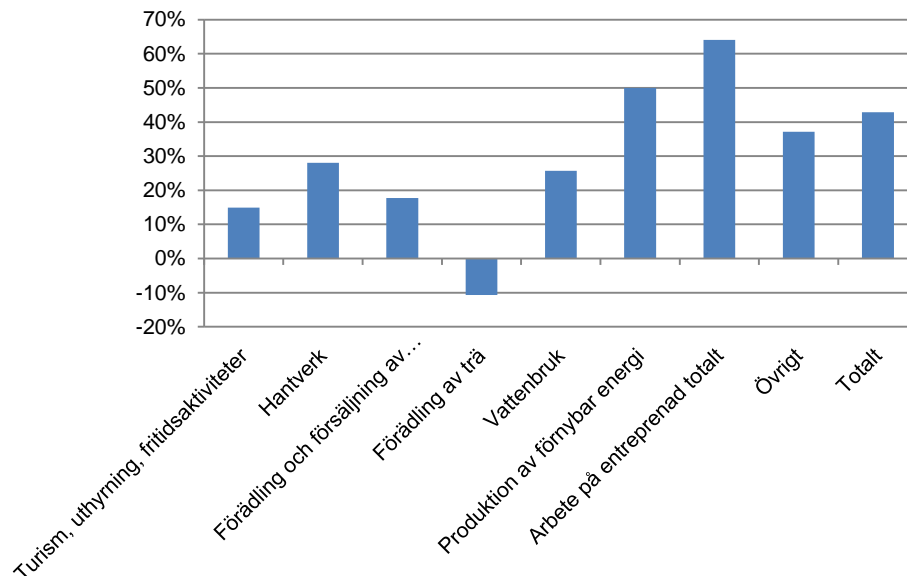
År 2010 hade drygt 24 000 företag någon form av kombinationsverksamhet (se Figur A). Detta motsvarar 34 % av alla företag i Lantbruksregistret, LBR. Det var en ökning med 43 % sedan år 2007 och är en fortsättning på den uppåtgående trend som fortgått sedan början av 2000-talet. Den kraftiga ökningen mellan 2007 och 2010 kan till viss del förklaras av att frågeställningen angående entreprenadarbete ändrades i enkäten år 2010. Tidigare år har det enbart ställts en generell fråga om entreprenadarbete, medan frågan år 2010 delades upp på entreprenadarbete åt andra jordbruksföretag samt entreprenadarbete utom jordbruket. Att frågeställningen i enkäten ändrades har sannolikt gjort att fler företag angett arbete på entreprenad än vad som skulle varit fallet om frågan sett ut som den gjort tidigare år.

Figur A. Antal företag med kombinationsverksamhet åren 2003, 2005, 2007 och 2010

Den grupp av kombinationsverksamhet som ökade mest var Arbete på entreprenad som ökade med 64 %. Den näst största ökningen var produktion av förnybar energi som ökade med 50 %. Endast en kombinationsverksamhet minskade. Det var förädling av trä, som minskade med 11 % (se Figur B).

Figur B. Procentuell förändring av olika kombinationsverksamheter år 2010 jämfört med år 2007

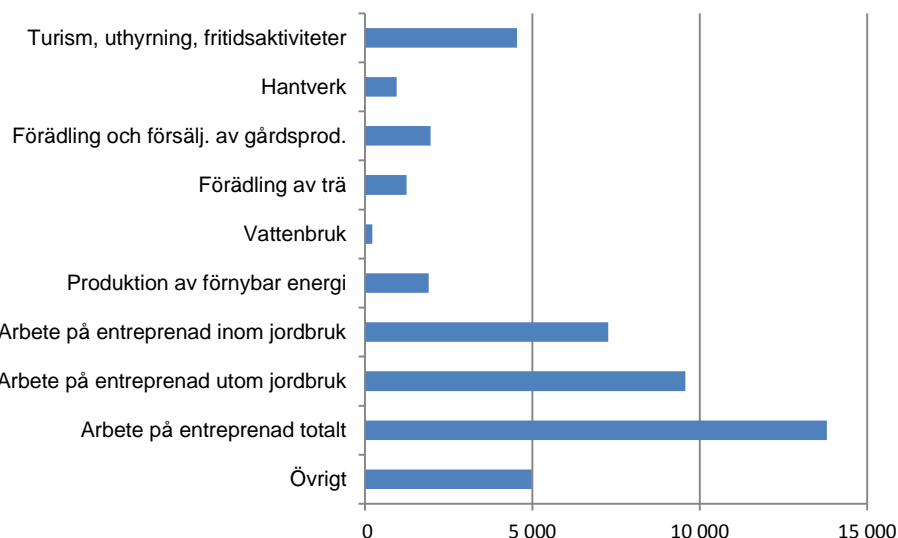

Arbete på entreprenad vanligast

Den vanligaste formen av kombinationsverksamhet på jordbruksföretag var Arbete på entreprenad. Av det totala antalet företag med någon kombinationsverksamhet hade 57 % av företagen någon form av arbete på entreprenad.

Den näst vanligaste kombinationsverksamheten var Övrigt, d.v.s. en verksamhet som inte kunde hänföras till någon av de övriga kategorier som det frågades om i enkäten. Drygt 21 % hade angett att de hade någon övrig verksamhet, vilket kan ses i Figur C nedan.

Figur C. Antal företag med kombinationsverksamhet år 2010 efter verksamhetskategori

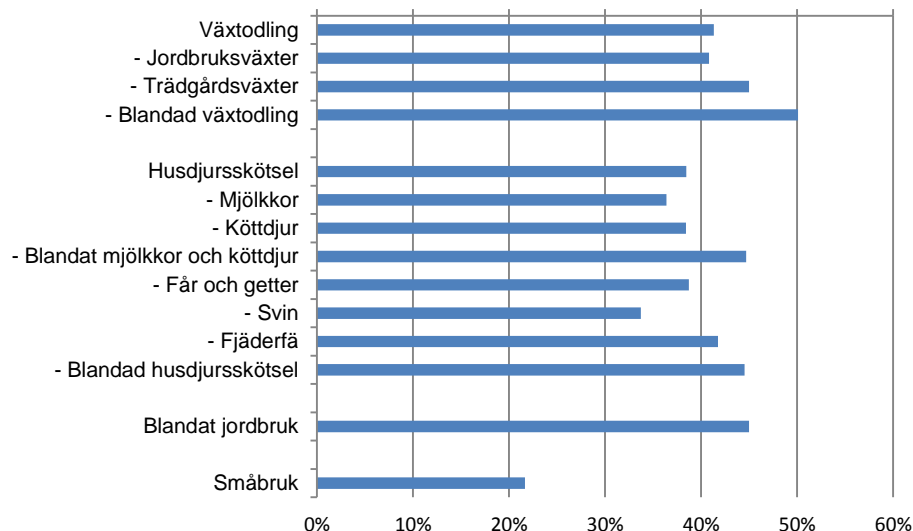

Kombinationsverksamhet minst vanligt på småbruk

Jordbruksverket delar in alla företag i Lantbruksregistret i driftsinriktningar. Varje enskilt företaget får den driftsinriktning där den huvudsakliga jordbruksysslan i företaget sker. Generellt sett hade driftsinriktningen Blandad växtodling den största andelen av företaget med någon form av kombinationsverksamhet

(50 %). Driftsinriktningen Småbruk hade den minsta andelen av företag med kombinationsverksamhet (22 %), vilket kan ses i Figur D. Småbruk definieras som ett företag där det beräknade arbetsbehovet understiger 400 timmar.

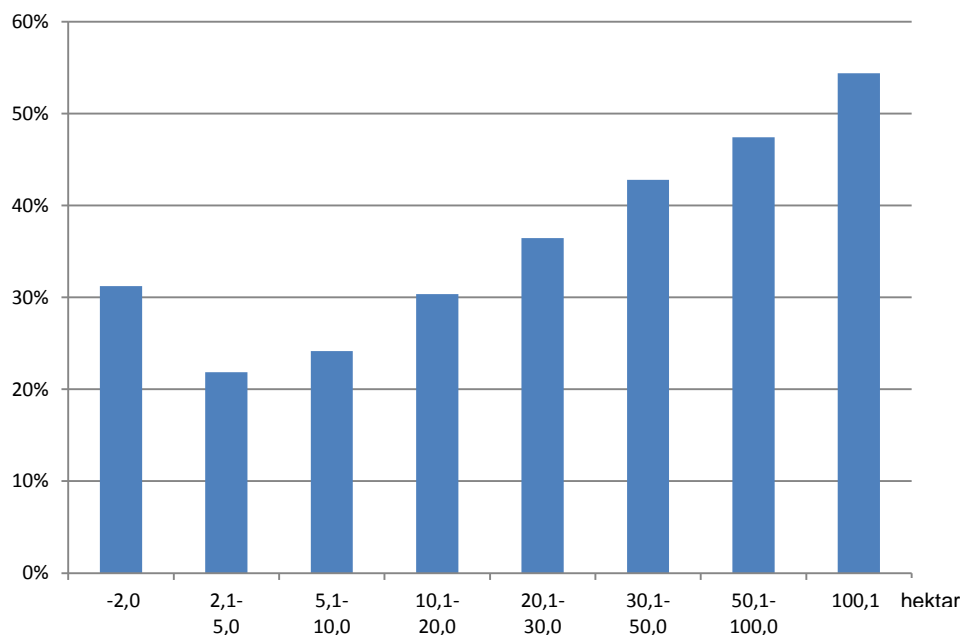
Figur D. Procentuell andel av företagen som hade någon form av kombinationsverksamhet år 2010 efter driftsinriktning

Kombinationsverksamhet vanligast bland företag med stor areal

Det var vanligare att företag med stor areal åkermark bedrev någon form av kombinationsverksamhet än att företag med mindre areal gjorde det. Bland de företag som hade över 100 hektar åkermark bedrev 54 % någon form av kombinationsverksamhet (se Figur E).

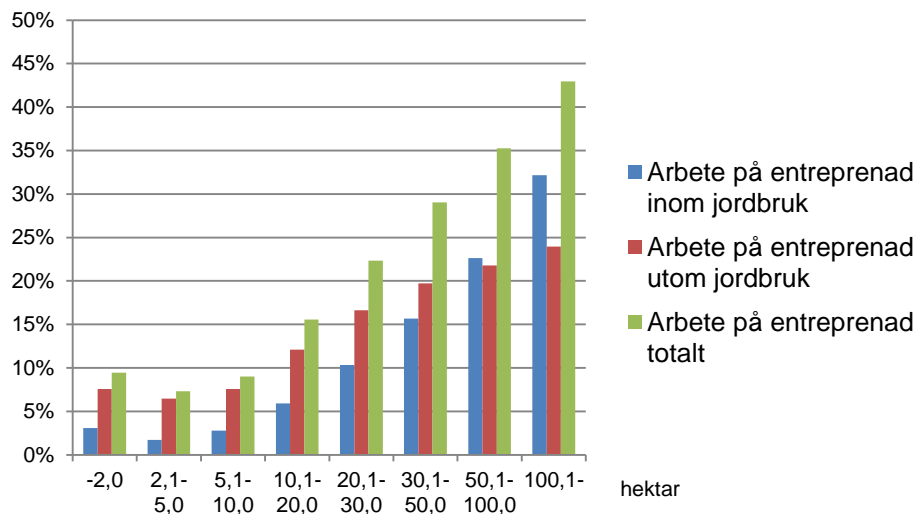
Figur E. Andel företag med någon form av kombinationsverksamhet efter åkermarkens storlek år 2010

Det fanns ett samband mellan hur stor areal åkermark företaget hade och hur stor andel av företagen i storleksgruppen som utförde arbete på entreprenad. Desto mer åkermark, ju större andel av företagen utförde arbete på entreprenad

(se Figur F). För de övriga kombinationsverksamheterna fanns inga tydliga samband.

Figur F. Andel företag med Arbeta på entreprenad efter åkermarkens storlek år 2010

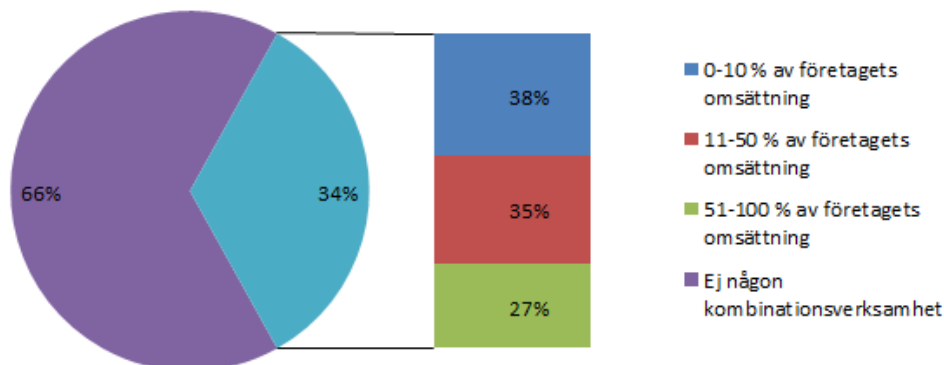

Få företag har kombinationsverksamhet som huvudsyssla

I Lantbruksregistret för år 2010 har 34 % av företagen någon form av kombinationsverksamhet, vilket kan ses i Figur G. Av de företag som har kombinationsverksamhet har 38 % av företagen en kombinationsverksamhet som högst uppgår till 10 % av företagets totala omsättning. Företagets omsättning består av intäkterna från kombinationsverksamheterna och intäkterna från jordbruket (inklusive stöd och ersättningar). Det näst vanligaste alternativet är att kombinationsverksamheten utgör mellan 11-50 % av omsättningen (35 % av företagen). Det minst vanliga är att företagets kombinationsverksamhet utgör över 50 % av omsättningen (27 % av företagen).

Det fanns inget samband mellan vilken typ av kombinationsverksamhet som företagen sysslade med och hur stor del av företagets omsättning som kom från kombinationsverksamhet.

Figur G. Antal företag med kombinationsverksamhet efter andel av företagets totala omsättning

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Antal företag med kombinationsverksamhet

1. Number of holdings with other gainful activities directly related to the holding

Område Storleksgrupp	Turism, uthyr- ning och andra fritids- aktivite- ter	Hant- verk	Föräd- ling och försälj- ning av gårds- produk- ter	Föräd- ling av trä	Vatten- bruk	Produkt- ion av förnybar energi	Arbete på entreprenad			Övrigt	Totalt (varje företag kan ha flera verk- sam- heter)
							- inom jordbru- ket	- utom jordbru- ket	- totalt		
Län											
Stockholms	175	39	76	32	7	70	208	377	469	213	844
Uppsala	183	47	75	43	9	77	369	568	747	219	1 166
Södermanlands	208	30	77	36	7	67	309	426	571	189	923
Östergötlands	303	48	102	53	14	105	530	598	899	275	1 466
Jönköpings	261	52	77	68	14	81	377	510	723	231	1 229
Kronobergs	175	29	63	52	9	48	211	294	421	156	772
Kalmar	310	39	79	47	9	81	391	405	648	202	1 156
Gotlands	146	30	83	27	9	63	242	165	335	104	624
Blekinge	113	16	44	17	6	38	150	198	284	102	502
Skåne	557	119	301	115	24	210	1 092	1 225	1 915	699	3 270
Hallands	189	47	97	49	9	84	326	470	661	259	1 164
Västra Götalands	809	184	326	290	35	446	1 331	1 834	2 647	921	4 600
Värmlands	174	47	65	58	9	95	269	385	550	204	1 002
Örebro	154	35	81	43	15	82	242	344	476	185	844
Västmanlands	114	24	45	35	10	55	203	313	411	139	679
Dalarnas	135	35	82	54	5	60	208	268	392	149	708
Gävleborgs	118	32	91	46	4	68	243	359	487	190	833
Västernorrlands	126	21	49	57	6	47	157	222	314	151	631
Jämtlands	130	20	56	41	4	38	118	161	235	125	514
Västerbottens	94	33	56	53	9	56	188	291	404	150	705
Norrbottnens	68	18	39	23	1	35	98	158	210	121	414
Produktionsområde											
Götalands södra slättbygder	299	70	181	45	11	134	723	786	1 227	433	2 028
Götalands mellanbygder	515	91	255	91	25	193	878	771	1 367	447	2 433
Götalands norra slättbygder	418	94	197	112	17	287	1 016	1 144	1 763	558	2 824
Svealands slättbygder	794	173	336	185	41	348	1 362	2 012	2 690	924	4 437
Götalands skogsbygder	1 515	288	506	432	70	506	1 894	2 814	3 901	1 412	6 991
Mellersta Sv. skogsbygder	419	103	174	148	27	198	587	905	1 241	475	2 220
Nedre Norrland	361	69	196	133	12	136	479	632	918	420	1 815
Övre Norrland	221	57	119	93	12	104	323	507	692	315	1 298
Storleksgrupp åkermark, hektar											
- 2,0	356	60	176	45	12	67	117	287	358	396	1 182
2,1 - 5,0	706	159	222	181	29	200	197	749	846	776	2 535
5,1 - 10,0	851	198	294	263	40	269	387	1 053	1 255	970	3 368
10,1 - 20,0	789	195	327	273	37	322	770	1 575	2 025	913	3 950
20,1 - 30,0	419	112	206	148	29	190	683	1 098	1 475	455	2 406
30,1 - 50,0	459	101	214	124	24	258	1 174	1 476	2 174	523	3 204
50,1 - 100,0	516	85	278	129	16	248	1 857	1 786	2 894	533	3 890
100,0 -	446	35	247	76	28	352	2 077	1 547	2 772	418	3 511
Storleksgrupp jordbruksmark, hektar											
- 2,0	90	13	115	10	2	27	72	106	157	140	450
2,1 - 5,0	412	104	139	131	19	127	117	465	525	507	1 620
5,1 - 10,0	964	225	313	261	47	287	344	1 076	1 250	1 121	3 630
10,1 - 20,0	889	213	341	283	38	350	668	1 489	1 872	1 032	4 044
20,1 - 30,0	467	108	197	153	26	175	606	1 070	1 404	510	2 437
30,1 - 50,0	518	131	241	160	27	258	1 068	1 552	2 177	572	3 346
50,1 - 100,0	620	102	297	145	21	273	1 907	1 958	3 094	593	4 252
100,0 -	582	49	321	96	35	409	2 480	1 855	3 320	509	4 267
Hela riket¹											
2010	4 542	945	1 964	1 239	215	1 906	7 262	9 571	13 799	4 984	24 046
2010 enligt tidigare LBR-def.	4 247	893	1 903	1 198	203	1 859	7 197	9 346	13 544	4 705	23 214
2007	3 951	738	1 668	1 387	171	1 271	..	..	8 411	3 635	16 826
2005	3 438	821	1 719	1 471	282	1 332	..	..	7 294	3 210	15 314
2003	2 984	752	1 408	1 036	194	584	..	..	6 367	2 993	13 415

1) Se avsnittet Fakta om statistiken för jämförbarhet mellan åren

2. Antal företag med kombinationsverksamhet efter driftsinriktning

2. Number of holdings with other gainful activities directly related to the holding, by type of farming

Driftsinriktning	Turism, uthyrning och andra fritids- aktivite- ter	Hant- verk	Föräd- ling och försälj- ning av gårds- produk- ter	Föräd- ling av trä	Vatten- bruk	Produkt- ion av förnybar energi	Arbete på entreprenad			Övrigt	Totalt (varje företag kan ha flera verk- sam- heter)	
							- Inom jordbruk	- utom jordbruk	- totalt			
Växtodling												
- Jordbruksväxter	1 091	207	339	326	51	698	2 588	3 641	5 015	1 524	7 593	
- Trädgårdsväxter	95	20	190	11	4	29	47	107	142	152	500	
- Blandad växtodling	59	11	98	11	3	35	96	89	156	46	302	
Husdjursskötsel												
- Mjölkkor	253	21	88	67	10	82	1 109	655	1 435	182	1 832	
- Köttdjur	630	133	240	216	42	245	1 467	1 777	2 656	567	3 866	
- Blandat mjölkkor och köttdjur	17	1	14	2	-	17	106	57	132	21	164	
- Får och getter	331	136	297	45	13	68	117	321	389	251	1 113	
- Svin	22	2	18	2	-	11	113	63	149	24	202	
- Fjäderfä	14	2	31	1	-	6	15	38	42	14	81	
- Blandad husdjursskötsel	194	60	152	32	7	50	207	219	351	95	695	
Blandat jordbruk	363	105	257	109	19	205	964	962	1 481	338	2 272	
Småbruk	1 473	247	240	417	66	460	433	1 642	1 851	1 770	5 426	
Hela riket¹												
2010	4 542	945	1 964	1 239	215	1 906	7 262	9 571	13 799	4 984	24 046	
2010 <i>enligt tidigare LBR-def.</i>	4 247	893	1 903	1 198	203	1 859	7 197	9 346	13 544	4 705	23 214	
2007	3 951	738	1 668	1 387	171	1 271	..	..	8 411	3 635	16 826	
2005	3 438	821	1 719	1 471	282	1 332	..	..	7 294	3 210	15 314	
2003	2 984	752	1 408	1 036	194	584	..	..	6 367	2 993	13 415	

1) Se avsnittet Fakta om statistiken för jämförbarhet mellan åren

3. Antal företag med kombinationsverksamhet efter omsättning

3. Number of holdings with other gainful activities directly related to the holding, by turnover

Kombinationsverksamhetens andel av omsättningen	Turism, uthyrning och andra fritidsaktiviteter	Hantverk	Förädling och försäljning av gårdsprodukter	Förädling av trä	Vattenbruk	Produktion av förnybar energi	Arbete på entreprenad			Övrigt	Totalt (varje företag kan ha flera verksamheter)
							- inom jordbruk	- utom jordbruk	- totalt		
0-10 %	1 703	267	688	469	88	853	3 189	2 797	5 224	1 392	9 315
11-50 %	1 640	327	735	445	69	628	2 799	3 772	5 128	1 656	8 326
51-100 %	1 199	351	541	325	58	425	1 274	3 002	3 447	1 936	6 405
Hela riket¹											
2010	4 542	945	1 964	1 239	215	1 906	7 262	9 571	13 799	4 984	24 046
2010 enligt tidigare LBR-def.	4 247	893	1 903	1 198	203	1 859	7 197	9 346	13 544	4 705	23 214
2007	3 951	738	1 668	1 387	171	1 271	..	..	8 411	3 635	16 826
2005	3 438	821	1 719	1 471	282	1 332	..	..	7 294	3 210	15 314
2003	2 984	752	1 408	1 036	194	584	..	..	6 367	2 993	13 415

1) Se avsnittet Fakta om statistiken för jämförbarhet mellan åren

Fakta om statistiken

Sedan lång tid tillbaka genomförs årliga statistiska undersökningar i Sverige för att redovisa jordbrukets struktur i juni månad. Undersökningarnas omfattning varierar. Vissa år berörs samtliga jordbruksföretag av undersökningarna medan enbart ett urval av jordbruksföretag berörs andra år. Uppgifterna som samlas in ställs årligen samman i Lantbruksregistret, LBR.

Fram t.o.m. 1999 hämtades uppgifter från jordbruksföretagen in via pappersenkäter från SCB. Fr.o.m. år 2000 är Jordbruksverket ansvarig myndighet. I och med det har även administrativa register börjat användas för att hämta in vissa uppgifter. Jordbrukarna behöver på så sätt inte lämna samma uppgifter mer än en gång.

Fr.o.m. år 2010 har definitionen för vilka företag som ingår i LBR ändrats. Detta för att ta hänsyn till EU:s avgränsningar, som inte fullt ut stämmer överens med de svenska. Fr.o.m. 2010 är därför LBR:s avgränsningar en sammanslagning av de gamla svenska avgränsningarna i LBR samt EU:s avgränsningar. Detta gör att uppgifterna för år 2010 inte är fullt jämförbara med föregående års siffror. På grund av detta har det i alla tabeller lagts in värden för Riket som överensstämmer med den gamla, svenska definitionen av LBR.

Den största skillnaden mellan den gamla svenska definitionen av LBR och EU:s avgränsningar gäller arealer. Medan man i de gamla, svenska avgränsningarna hade en gräns på minst 2,0 hektar åkermark har man i EU:s avgränsningar en gräns på minst 5,0 hektar jordbruksmark. I LBR 2010 används därför en avgränsning på minst 2,0 hektar åkermark eller minst 5,0 hektar jordbruksmark. För en jämförelse mellan de olika avgränsningarna, se tabellen nedan.

Med de gamla, svenska avgränsningarna innehåller LBR 68 150 företag 2010. Med den nya avgränsningen innehåller LBR 71 091 företag. Således gör den nya avgränsningen att LBR ökar med ca 3 000 företag. Dessa företag återfinns i stort sett bara i storleksklassen företag med 2,0 hektar åkermark eller mindre.

Jämförelse av avgränsningar i LBR 2010

Gamla, svenska LBR	EU:s avgränsningar	LBR:s nya avgränsningar
68 150 företag	63 711 företag	71 091 företag
2,0 ha åkermark	5,0 ha jordbruksmark	2,0 ha åkermark
0,25 ha frilandsareal av trädgårdsväxter	1,0 ha permanenta utomhusgrödor (fruktträd, plantskolor osv.)	5,0 ha jordbruksmark
200 kvm växthusyta	0,5 ha andra utomhusodlingar (grönsaker, jordgubbar osv.)	0,25 ha frilandsareal av trädgårdsväxter
50 mjölkkor	0,1 ha växthusgrödor	200 kvm växthusyta
250 nötkreatur	0,1 ha blommor och andra dekorativa grödor	10 nötkreatur
250 svin	10 nötkreatur	50 svin
50 suggor	50 svin	10 suggor
50 tackor	10 suggor	20 får
1000 fjäderfä	20 får	1000 fjäderfä
	1000 fjäderfä	

Frågan angående kombinationsverksamhet har förändrats år 2010 jämfört med tidigare år. För det första har frågan bytt namn från landsbygdsutveckling till kombinationsverksamhet. För det andra har alternativet för entreprenadarbete ändrats. Tidigare fanns det enbart ett alternativ för entreprenadarbete, medan det år 2010 fanns två alternativ för entreprenadarbete.

Frågan år 2010

13. KOMBINATIONSVERSAMHET

OBS! Verksamhet i skogsbruk ska inte räknas med

Bedrivs någon inkomstbringande kombinationsverksamhet på jordbruksföretaget där företagets resurser används?

☐ Nej	☐ Förädling av trä (t.ex. sågning av timmer)
☐ Turism, uthyrning och andra fritidsaktiviteter	☐ Produktion av förnybar energi (vindenergi, ved, flis eller dylikt för försäljning)
☐ Vattenbruk	☐ Jordbruksarbete på entreprenad åt andra jordbruksföretag
☐ Hantverk	☐ Annat arbete på entreprenad (ej jordbruksarbete)
☐ Förädling och försäljning av gårdsprodukter	

Övrigt, ange vad .....

Hur stor del av jordbruksföretagets totala omsättning utgör de ovan angivna verksamheterna?

- 0- 10 %   11- 50 %   51- 100 %

Frågan år 2007

14. LANDSBYGDSUTVECKLING

Bedriver någon företagare, dennes maka/make/sambo eller annan familjemedlem annan inkomstbringande verksamhet som har direkt samband med jordbruket? Flera alternativ får anges.

OBS! Verksamhet i skogsbruk ska inte räknas med.

☐ Nej	☐ Förädling av trä (t.ex. sågning av timmer)
☐ Turism, uthyrning och andra fritidsaktiviteter	☐ Produktion av förnybar energi (vindenergi, ved, flis eller dylikt för försäljning)
☐ Vattenbruk	
☐ Hantverk	☐ Arbete på entreprenad (där jordbruksföretagets utrustning används)
☐ Förädling och försäljning av gårdsprodukter	

Övrigt, ange vad .....

Detta omfattar statistiken

Uppgifterna i detta Statistiska meddelande är hämtade från Lantbruksregistret (LBR) 2010. Lantbruksregistret uppdateras årligen genom statistiska undersökningar och uppgifter från administrativa register vid Jordbruksverket. För närvarande görs en mer omfattande uppdatering av LBR vart tredje år, då samtliga jordbruksföretag undersöks genom en postenkät. Dessa undersökningar är även reglerade enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1166/2008¹. LBR 2010 baseras således dels på en postenkätundersökning² till samtliga jordbruksföretag i juni 2010, dels på uppgifter från administrativa register.

Definitioner och förklaringar

Med jordbruksföretag avses en inom jordbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Den population som statistiken ska belysa utgörs av samtliga jordbruksföretag i landet som i juni 2010 uppfyllde något av följande kriterier:

- brukade mer än 2,0 ha åkermark
- brukade sammanlagt minst 5,0 hektar jordbruksmark
- bedrev trädgårdsodling omfattande minst 2 500 kvadratmeter friland-sareal
- bedrev trädgårdsodling omfattande minst 200 kvadratmeter växthusyta
- innehade djurbesättning som någon gång från och med den 1 januari 2010 till och med den 10 juni 2010 omfattade minst 10 nötkreatur, eller minst 10 suggor eller 50 svin, eller minst 20 får, eller 1 000 fjäderfä.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1166/2008 av den 19 november 2008 om undersökningar om jordbrukets struktur och en undersökning om produktionsmetoder inom jordbruket samt upphävande av rådets förordning (EEG) nr 571/88.

² Statens jordbruksverks föreskrifter om statistisk undersökning av strukturen i jordbruket (SJVFS 2010:16)

Med kombinationsverksamhet avses en inkomstbringande verksamhet som inte är jordbruksverksamhet men där jordbruksföretagets resurser såsom mark, byggnader, maskiner eller jordbrukets produkter används.

Företagets omsättning består av intäkterna från kombinationsverksamheterna och intäkterna från jordbruket (inklusive stöd och ersättningar).

Den variabel som redovisas i detta statistiska meddelande är:

- antal företag med kombinationsverksamhet

Denna variabel redovisas efter indelningarna län, produktionsområde, storleksgrupp åkerareal samt storleksgrupp jordbruksareal. Antal företag med kombinationsverksamhet redovisas enligt följande kategorier: *Turism, uthyrning och andra fritidsaktiviteter, Hantverk, Förädling och försäljning av gårdsprodukter, Förädling av trä, Vattenbruk, Produktion av förnybar energi, Jordbruksarbete på entreprenad åt andra jordbruksföretag, Annat arbete på entreprenad, Övrigt* samt *Kombinationsverksamheternas andel av den totala omsättningen på jordbruksföretaget*. Referensperiod är juni 2009 – maj 2010.

Så görs statistiken

Denna statistik redovisar antal företag med kombinationsverksamheter under perioden juni 2009 – maj 2010 och baseras på uppgifter från Lantbruksregistret (LBR) 2010. Registret uppdateras årligen genom enkätundersökningar och information från administrativa register såsom t.ex. Jordbruksverkets register över arealbaserade stöd (ARARAT). I juni 2010 genomfördes en postenkätundersökning till alla jordbruksföretag i LBR som bl.a. innehöll frågor om kombinationsverksamheten på företagen.

Statistikens tillförlitlighet

I denna statistik förekommer täckningsfel, bortfallsfel, mätfel och bearbetningsfel. Dessa fel bedöms sammantaget ha liten inverkan på statistikens tillförlitlighet. Urvalsfel förekommer inte, eftersom denna statistik baseras på uppgifter från samtliga jordbruksföretag i den statistiska ramen.

Övertäckning förekommer inte, medan *undertäckning* förekommer om uppdateringen av jordbruksföretag i rampopulationen inte har blivit komplett. Rampopulationen utgörs av LBR. Ramen för 2010 års undersökning består av LBR 2009 kompletterat med information från administrativa register såsom t.ex. Jordbruksverkets register över arealbaserade stöd (ARARAT).

Mätfel förekommer i den grad uppgifterna i de använda registren eller i enkätundersökningen är felaktiga. I enkätundersökningen görs kontroller dels av inlästa värden genom verifiering, dels i efterhand av avvikelser från förväntade värden.

Svarsbortfallet i enkätundersökningen var ungefär 4 %. Resultaten har dock korrigerats för detta. Fel från bearbetningsprocessen (skanning, granskning/rättning och skattningsmetoder) bedöms vara små och inte påverka resultaten i stort.

Bra att veta

Antalet företag med kombinationsverksamhet och i synnerhet arbete på entreprenad ökade mycket år 2010. Ökningen ska dock tolkas med stor försiktighet, då frågan angående kombinationsverksamhet ändrats år 2010 jämfört med tidigare år.

Det skedde en ökning av antalet företag i jordbruket 2005 jämfört med tidigare år. Ökningen berodde till stor del på ändrade regler för att söka stöd, vilka innebar att fler företag blev synliga i systemen och inkluderades i LBR snarare än att strukturen i jordbruket förändrades. År 2010 höjdes gränsen för att få söka stöd från 0,3 ha till 4,0 ha jordbruksmark. Förutom detta har inga större förändringar skett i stödsystemen mellan 2005 och 2010, dock medförde ändringen i definition av jordbruksföretag att antal jordbruksföretag med driftsinriktningarna jordbruksväxter, får- och getskötsel samt småbruk ökat mer än de skulle gjort utan definitionsändringen.

Annan statistik

Uppgifter om jordbruksföretag (efter t.ex. bruksform och företagarkategori) och jordbruksföretagare (efter ålder och kön) redovisas i det Statistiska meddelandet JO 34 SM 1101 (Företag och företagare i juni 2010) och uppgifter om jordbruksföretagens driftsinriktning redovisas i JO 35 SM 1101 (Jordbruksföretagens driftsinriktning 2010. Svensk typologi.). Uppgifter om sysselsättningen inom jordbruket (bl.a. antal sysselsatta efter kön och ålder, antal årsverken (AWU) efter kön och ålder etc.) redovisas i JO 30 1101 (Sysselsättning i Jordbruket 2010).

Elektronisk publicering

Detta statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se/statistik> samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

If You would like to download the publication in PDF format, then please click on the link "Första sidan - I korta drag" above, then click on the link "Hela publikationen (PDF)".

Contractual work is the most common other gainful activity

The most common form of other gainful activity on the farms was work as contractors. Of the total number of holdings with another gainful activity, 57 % performed some form of contractual work.

Other gainful activities are most common on large holdings

It was more common that large farms conduct some kind of other gainful activity than for smaller farms to do so. Among the holdings with more than 100 hectares of arable land, 54 % conducted some form of other gainful activity.

The number of holdings with other gainful activities increases

In the year 2010, more than 24,000 holdings conducted some form of other gainful activity. This represents 34 % of all holdings in the farm register. This is an increase by 43 % since 2007. The increase should be interpreted with great caution, as the questionnaire has been changed since the last survey.

Few holdings has other gainful activities as the main source for income

Of the holdings with other gainful activities, only 27 % has other gainful activities that constitute more than 50 % of the total turnover.

List of tables

Explanation of symbols	7
1. Number of holdings with other gainful activities directly related to the holding	8
2. Number of holdings with other gainful activities directly related to the holding, by type of farming	9
3. Number of holdings with other gainful activities directly related to the holding, by turnover	10

List of terms

Andra	Other
Entreprenad	Contract
Fritidsaktivitet	Leisure activity
Förnybar energi	Renewable energy
Försäljning	Sales; selling
Förädling	Processing
Förädling av trä	Processing of wood
Gårdsprodukt	Product produced at the holding
Hantverk	Craft
Län	County

Medelfel	Standard error
Område	Region
Procent	Per cent
Produktion	Production
Produktionsområde	Production area
Storleksgrupp	Size group
Stödområde	Support area
Tabell	Table
Totalt	Total
Turism	Tourism
Uthyrning	Letting
Vattenbruk	Water usage
Verksamhet	Activity
Åker	Arable land
Övrigt	Other